

**Samyutta Nikāya, sagāthāvaggo, 6. brahmasamyuttam,
1. paṭhamavaggo, 1. brahmāyācana-suttam (SN 6.1)**
相應部 (SN 6.1) 《梵天勸請經》：

172. evam me sutam — ekam samayam bhagavā uruvelāyam viharati najjā nerañjarāya tīre ajapāla-nigrodha-mūle paṭhamābhisambuddho.

如是我聞：一時，世尊住在優留毘羅 (uruvela) 尼連禪河 (najjā nerañjarā) 岸邊，牧羊人 (ajapāla) 阿闍波羅) 的榕樹下 (nigrodha尼拘律-mūla根)，最初的現正覺/透徹領悟。

atha kho bhagavato rahogatassa paṭisallīnassa evam cetaso parivitakko udapādi —

那時候，世尊的獨處宴坐有如是生起遍尋/審慮的心：

“adhibhuto kho myāyam dhammo gambhīro duddaso duranubodho santo pañīto atakkāvacaro nipuno paññita-vedanīyo.

由於我證得的這法是甚深的、難見的、難知的、寂靜的、微妙的、非思擇/尋思行境/推論境界的、巧妙的、應被智者體驗的。

ālaya-rāmā kho panāyam pajā ālaya-ratā ālaya-sammuditā.

但是這後代人們卻樂阿賴耶，愛阿賴耶，喜阿賴耶。

ālayarāmāya kho pana pajāya ālayaratāya ālaysammuditāya duddasam idam thānam yadidam idappaccayatā-paticcasamuppādo.

然而，對於樂阿賴耶，愛阿賴耶，喜阿賴耶的後代人們，這難見/難解之處，就是：此緣性-緣起。

idampi kho thānam duddasam yadidam sabba-saṅkhāra-samatho
sabbūpadhi-paṭinissaggo taṇhākkhayo virāgo nirodho nibbānam.

這難見/難解之處，就是：一切行的止息，一切依著的捨離，渴愛滅盡、離貪、滅、涅槃。

ahañceva kho pana dhammam deseyyam; pare ca me na ājāneyyum; so mamassa kilamatho, sā mamassa vihesā"ti.

但是，同樣地我願教示〔正覺〕之法，而其他人卻不願意了知於我的〔正覺之法〕，那對我是徒勞的，那對是我疲勞的。」

apissu bhagavantaṁ imā anacchariyā gāthāyo paṭibhamsu[adhibhamsu ?]
pubbe assutapubbā —

以至於，這前未曾聞、希有的/不可思議的偈頌反應於世尊：

“kicchena me adhigatam, halam dāni pakāsitum.

rāga-dosa-paretehi, nāyam dhammo susambudho.

“paṭisotagāmiṁ nipiṇam, gambhīram duddasam aṇum.

rāgarattā na dakkhanti, tamokhandhena āvutā"ti. [tamokkhandhena āvutāti
(sī. syā. kam. pī.)]

苦難我已證，現前停止說。

被貪瞋所敗，這法不善覺。

微妙逆流行，深細甚難見，

被貪染不見，闇蘊被覆蓋 (āvuta) 。

itiha bhagavato paṭisañcikkhato appossukkatāya cittam namati, no dhamma-desanāya.

如此，世尊已精察/深慮，心傾於不活動、不宣說法。

atha kho brahmuno sahampatissa bhagavato cetasā ceto-parivitakkam-aññāya etadahosi — “nassati vata bho loko, vinassati vata bho loko, yatra hi nāma tathāgatassa arahato sammāsambuddhassa appossukkatāya cittam namati [namissati (?)], no dhammadesanāyā”ti.

那時，梵王娑婆主以心審察了知於世尊的心後，這麼想：「確實。尊師！世

間要毀滅了。確實。尊師！世間要消失了。確實是因為世尊、阿羅漢、正等正覺者的心傾於不活動的，不宣說法。」

atha kho brahmā sahampati — seyyathāpi nāma balavā puriso samiñjitam [sammiñjitam (sī. syā. kam. pī.)] vā bāham pasāreyya, pasāritam vā bāham samiñjeyya evameva — brahmaloke antarahito bhagavato purato pāturahosi.

那時，梵王娑婆主——正如有力男子使已彎曲的手臂伸展，或使已伸展的手臂彎曲那樣——在梵天界中滅沒，在世尊的前方出現。

atha kho brahmā sahampati ekāmsam uttarāsaṅgam karitvā dakkhiṇa-jānumaṇḍalam pathaviyam nihantvā yena bhagavā ten-añjalim pañāmetvā bhagavantaṁ etadavoca — “desetu, bhante, bhagavā dhammam, desetu sugato dhammam. santi sattā apparajakkha-jātikā, assavanatā dhammassa parihāyanti. bhavissanti dhammassa aññatāro”ti.

那時，梵王娑婆主穿著上衣 (uttarāsaṅga) 到一肩已，右膝觸地後，他向世尊合掌後，對世尊這樣說：「大德！請世尊教示法！請善逝教示法！當有少塵垢生的諸有情未聽聞法時衰損/退失。他們將是法的了知機會者。」

aññatāro : [aññā了知/完全智/開悟-otāra機會]

idam-avoca brahmā sahampati, idam vatvā athāparam etad-avoca — 這是梵王娑婆主所說，說已，更進一步這樣告知：

“pāturahosi magadhesu pubbe, dhammo asuddho samalehi cintito. apāpuretam [avāpuretam (sī.)] amatassa dvāram, suṇantu dhammam vimalenānubuddham.

以前在摩揭陀出現過，被有垢者思惟的不淨之法。

已打開甘露之門，聽聞離垢、已隨覺者之法。

“sele yathā pabbatam-uddha-niṭṭhito, yathāpi passe janataṁ samantato. tathūpamaṁ dhammamayaṁ sumedha, pāsādam-āruyha samanta-cakkhu. sokāvatinnam [sokāvakinṇam (sī.)] jana-tam-apeta-soko, avekkhassu jāti-jarābhībhūtam.

猶如已完成於岩石山頂的人，希望能看見到處/周圍的人群一樣。如此的法所成者、極明智者，登上重閣能看見到處/周圍的眼一樣。已離於愁者，正在觀察/看著那已陷入於愁、被生老壓迫的人們。

“uṭṭhehi vīra vijitasaṅgāma, satthavāha anāna [anāna (rūpasiddhi-tīkā)]
vicara loke. desassu [desetu (syā. kam. pī. ka.)]bhagavā dhammam, aññatāro bhavissantī”ti.

要奮發！英勇者、戰勝者、商隊領導者、無負債者伺察/步行於世間。

世尊！請教示法，將有/存在了知機會者。」

atha kho bhagavā brahmuno ca ajhesanam viditvā sattesu ca kāruññataṁ patīcca buddha-cakkhunā lokam volokesi.

那時，世尊知道梵天的勸請後及他緣於對諸有情的悲愍，以佛眼觀察世間。

addasā kho bhagavā buddhacakkhunā lokam volokento [virokenta(ppr.)] satte apparajakkhe mahārajakkhe tikkhindriye mudindriye svākāre dvākāre suviññāpaye duviññāpaye, appekacce paraloka-vajja-bhaya-dassāvine [dassāvino (sī. syā. kam. pī.)] viharante, appekacce na paraloka-vajja-bhaya-dassāvine viharante.

當世尊以佛眼觀察世間時，看見：少塵垢的、大塵垢的；利根的、鈍根的；善行相的、惡行相的；易教導的、難教導的；有一類人當居住時看見來世的罪過、恐怖；有一類人當居住時不見來世的罪過、恐怖。

seyyathāpi nāma uppaliṇiyam vā paduminiyam vā puṇḍarīkiniyam vā
appekaccāni uppalaṇi vā padumāni vā puṇḍarīkāni vā udake jātāni udake samvadḍhāni udakānuggatāni anto nimugga-posīni, appekaccāni uppalaṇi vā padumāni vā puṇḍarīkāni vā udake samvadḍhāni samodakam ṛhitāni, appekaccāni uppalaṇi vā padumāni vā puṇḍarīkāni vā udake jātāni udake samvadḍhāni udakā accuggamma ṛhitāni [tiṭṭhanti (sī. syā. kam. pī.)] anupalittāni udakena;

猶如在優鉢羅/青蓮池中、鉢曇摩紅蓮池中、分陀利迦/白蓮池中。

有一類的青蓮或紅蓮或白蓮已生在水中，已增長在水中，已上升至水邊，已下沉而養育；

有一類的青蓮或紅蓮或白蓮已生在水中，已增長在水中，直到水面平處，已住立；

有一類的青蓮或紅蓮或白蓮已生在水中，已增長在水中，從上升水面後，已住立，不被水污染。

uppala : m. 優鉢羅（音譯），青睡蓮。uppalinī (=uppala+in, f.) 青蓮池。

paduma : =padma, n. 鉢曇摩（音譯），紅睡蓮。

puṇḍarīka : n. 分陀利迦（音譯），白睡蓮。

evameva bhagavā **buddhacakkhunā** lokaṁ volokento addasa satte apparajakkhe mahārajakkhe tikkhindriye mudindriye svākāre dvākāre suviññāpaye duviññāpaye, appekacce paralokavajjabhayadassāvine viharante, appekacce na paralokavajjabhayadassāvine viharante.

同樣的，當世尊以**佛眼**觀察世間時看見：少塵垢的、大塵垢的；利根的、鈍根的；善行相的、惡行相的；易教導的、難教導的；有一類人當居住時看見來世的罪過、恐怖；有一類人當居住時不見來世的罪過、恐怖。

disvāna brahmānam sahampatiṁ gāthāya paccabhāsi —
看見後，〔世尊〕他以偈頌應答梵王娑婆主：

“apārutā tesam **amatassa dvārā**, ye **sotavanto** pamuñcantu saddham.
vihimsa-saññī paguṇam na bhāsim, **dhammam pañītam manujesu
brahme**”ti.

已為彼等開甘露門，凡諸有聞者捨邪信。

梵天！對害想者不說，熟知者於人微妙法。

atha kho brahmā sahampati “katāvakāso khomhi bhagavatā dhamma-desanāyā”ti bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇam katvā tatthevantaradhāyīti.

那時，梵王娑婆主：「於教說之法，因為世尊確實已給予機會。」對世尊禮拜/問訊已，作右繞後，正是那裡消失/不見了。

antaradhāyi : [aor. of antaradhāyati] 消失，不見。